

Tìotal: Mo bhodhaig a-nis

Pàirt 2: Mar a bhios mo bhodhaig ag atharrachadh rè fàs

Ìre: TREAS/CEATHRAMH

Ceanglan CfE

Eòlasan/Builean	Slatan-tomhais
Tha mi a' tuigsinn mar a tha mo bhodhaig eadar-dhealaichte, agus mar a tha mo ghnèitheasachd agus gnèitheasachd dhaoine eile a' tighinn air adhart. HWB 3-47a	<ul style="list-style-type: none"> Ag aithneachadh buaidh inbhidheachd agus tighinn gu buil feisealachd.

Amasan ionnsachaidh

- Gun ionnsaich daoine' òga na h-ainmean cearta airson pàirtean den bhodhaig, a' gabhail a-steach buill-ghineamhainn fireann agus boireann, agus mar a tha iad ag obair.
- Gun aithnich daoine' òga gu bheil buaidh aig na h-atharrachaidhean bodhaig a thig rè inbhidheachd air faireachdainnean agus giùlan.
- Gun ionnsaich daoine' òga dòighean air faireachdainnean a làimhseachadh.
- Gun tuig daoine' òga cho cudromach 's a tha slàinteachas pearsanta.

Slatan-tomhais Soirbheachaidh

- 'S urrainn dhomh pàirtean mo bhodhaig ainmeachadh.
- 'S urrainn dhomh bruidhinn mu na diofar pàirtean dhem bhodhaig agus mar a tha iad ag obair.
- 'S urrainn dhomh bruidhinn mu na h-atharrachaidhean a bhios a' tachairt rè inbhidheachd.
- Tha mi a' tuigsinn mar a chumas mi suas deagh shlàinteachas pearsanta.
- Tha fios agam dè nì mi no cò ris a bhruidhneas mi ma tha ceist agam no iomagain orm.

Goireasan-taic

- Slaighdean PowerPoint
- Bileag/prop: ag aithneachadh atharrachaidhean rè inbhidheachd
- Puberty in girls: Boobs and more* (faid 3 mion. 8) foillsichte le amaze.org <https://youtu.be/umpBnlxOqy8>
- Top signs boys are in puberty* (faid 3 mion. 24) foillsichte le amaze.org <https://youtu.be/onggxBVI4qw>
- Going through puberty changes* <https://youtu.be/reC8CV8NF5Q>
- Bileag: *Puberty and the Body*, foillsichte le Brook *luchdaich a-nuas agus priont ro-làimh an seo*: <https://www.brook.org.uk/shop/product/puberty-the-body-handout>
- ChildLine <https://www.childline.org.uk/info-advice/you-your-body/puberty/>
- Tha bileag fiosrachaidh Brook agus fiosrachadh ChildLine ag aideachadh gum faod inbhidheachd a bhith nas nas toinnte do dhaoine' òga a tha tar-ghnèitheach.

Ma tha sibh an dùil làrach-lìn mar YouTube a chleachdadh cuiribh an bhidio air dòigh ro-làimh, dèanaibh cinnteach gur e am film ceart a th' ann agus leumaibh seachad air na sanasan.

Obair

1. Tòisich le bhith ag iarraidh air daoine' òga smaoinichadh air ais chun an leasain mu dheireadh, cuimhnich dhaibh gun do rinn an clas/a' bhuidheann sgrùdadh air ainmean nam pàirtean bodhaig agus gu bheil na h-ainmean sin feumail nuair a bhios sinn a' bruidhinn air atharrachadh ann am bodhaig neach òg rè inbhidheachd, agus gum bi feum againn orra airson bruidhinn mu fheise, tlachd agus gineadh.
2. **Ruith-thairis air ceistean:** Cuimhnich dha na daoine' òga gun d' fhuair iad cothrom ceistean a sgrìobhadh air cairtean aig deireadh an t-seisein mu dheireadh, inns dhaibh gun leugh thu feadhainn a-mach no gu bheil thu air feadhainn a sheòrsachadh a-rèir cuspair – an uair sin thoir dhaibh fios air ais. (Ma tha ceistean ann nach urrainn dhut a fhreagairt, no mura h-eil thu a' tuigsinn na thàthar a' faighneachd, bi onarach ris na daoine' òga agus brosnach na daoine' òga gus tighinn thugad gu prìobhaideach.)
3. Cleachd an ath 2 shlaighd air a bheil mìneachadh inbhidheachd, agus an uair sin a' cheist: cuin a thachras inbhidheachd dhòmhsa? Leughaidh na dhà agus dèan cinnteach à tuigse. Minich gu bheil an leasan seo mun atharrachadh ann am bodhaig neach òg rè inbhidheachd. An toiseach, coimheadaibh air an dà chartùn, a tha èibhinn agus làn fiosrachaidh, an uair èist ri ciad bheachdan no ceistean nus gluais sibh air adhart chun na h-obrach:
Puberty in girls: Boobs and more (faid 3 mion. 8) <https://youtu.be/umpBnlxOqy8>
Top signs boys are in puberty (faid 3 mion. 24) <https://youtu.be/onggxBVl4qw>
4. Thoir seachad fiosrachadh mun obair, gum bi iad ag obair ann an dithisean leis a' bhileig sa phac, airson **na h-atharrachaidhean a tha a' tachairt do neach òg rè inbhidheachd**. Bu chòir dhaibh feuchainn ri nas urrainn dhaibh a chomharrachadh. Às deidh beagan ùine tilibh air ais còmhla gus freagairtean innse dha chèile. Ann a bhith ag èisteachd ri freagairtean na buidhne, smaoinich air a' bhuaidh bodhaig agus faireachail/saidhgeòlach a tha aig inbhidheachd; dèan sgaradh eadar an dà thaobh mar a thèid thu air adhart. An do bheachdaich iad air na h-atharrachaidhean a tha a' toirt buaidh an dà chuid air balaich is nigheanan, a bharrachd air na tha a' toirt buaidh air na dhà? **Seall an liosta air na 3 slaighdean a leanas**. Thèid thairis air an seo còmhla. Faighnich do dhaoine' òga: An do chòmhdaich sinn seo gu lèir? (Dèan deasachadh air na slaighdean ma tha feum aig daoine òga air puingean singilte air gach slaighd)
5. Seall am film goirid **Going through puberty changes** <https://youtu.be/reC8CV8NF5Q> (pàirt de <https://www.lil-lets.co.uk/school-programme>) faid: 6 mion. 25 diog. Tha am film a' crìochnachadh leis a' cheist: **What's the most annoying thing about puberty?** Iarr fios air ais bho na daoine' òga.
6. 'S e ruith-thairis a th' anns a' phìos mu dheireadh dhen t-seisean air cho cudromach 's a tha **slàinteachas pearsanta**. Cleachd an slaighd air a bheil mìneachadh airson an teirm. Faighnich dha na daoine' òga dè a dh'ionnsaich iad sa bhun-sgoil air a' chuspair: **Dè as urrainn dhut a dhèanamh airson coimhead às do dhèidh fhèin agus gus thu fhèin agus na rudan agad a chumail glan?** Ma tha e feumail cleachd an ath shlaighd air a bheil an sgòth fhaclan agus na dealbhan mar phroimt: slàinteachas beòil/slàinteachas bodhaig/cùram gruaige (no fault)/casan agus brogan/slàinteachas làimhe/slàinteachas aodaich. Dèan cinnteach gu bheil na freagairtean thuige seo a' còmhdach gach puing dhiubh seo. Mura h-eil, brosnach gus smaoinichadh air na dh'fheumas iad a dhèanamh agus dè cho tric nuair a tha sinn a' meòrachadh air slàinteachas pearsanta.
7. Priont agus sgaoil a' bhileag bho Brook. **Puberty and the Body** <https://www.brook.org.uk/shop/product/puberty-the-body-handout> (luchdaich a-nuas agus dèan

copaidhean ro-làimh) Cuir seachad ùine a' toirt dhaoin' òga troimhe agus leig leotha a thoirt dhachaigh.

8. Ma tha ùine ann, sgaoil **Puberty information on ChildLine**: Aidich dhan bhuidheann *gum faod inbhidheachd a bhith doirbh aig amannan*. Thèid tron stuth air an smart-board agus brosnach daoin' òga gus sgrùdadh a dhèanamh air an fhiosrachadh sa bheil ùidh aca: daingnich dhaibh gu bheil Childline na ghoireas air-loidhne air leth freagarrach dhan bhuidheann aois acasan.

Ceangal ris an dachaigh

- Tha teacsa air a mholadh ann am Pàirt 1: Ainmean pàirtean mo bhodhaig

Tha goireasan ionnsachaidh eile rim faighinn ceangailte ris na stuthan curraicealaim RSHP seo:

- Ainmean pàirtean mo bhodhaig
- Sileadh-mìos
- Fèin-bhrodadh

Nòtaichean Tidseir

